

Uchwała Nr 293/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z 3 listopada 2020 r.

w sprawie: wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Gminy Wisznice.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Wisznice z dnia 19 października 2020 r. Nr XIX/131/2020 w sprawie ustalenia zasad udzielania osobom fizycznym dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Wisznice na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – do budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej, w części dotyczącej § 6 ust. 5, § 7 ust. 1 oraz części VII pkt 4 i 9 załącznika do uchwały, z powodu naruszenia art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) oraz art. 220 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie po zbadaniu doręczonej 23 października br. uchwały Rady Gminy Wisznice, o której mowa w sentencji stwierdziło, że została ona wydana z istotnym naruszeniem prawa.

Mocą tej uchwały Rada Gminy ustaliła zasady udzielania osobom fizycznym dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Wisznice na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – do budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej.

W § 6 ust. 5 uchwały Rada zawarła postanowienia, które określają jakie elementy ma w szczególności zawierać umowa o udzielenie dotacji celowej. W ocenie Kolegium regulacja ta wykracza poza zakres przyznanej radzie gminy delegacji określonej w art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1219). Z postanowień tego przepisu wynika, że rada gminy określa zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w art. 403 ust. 4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczenia. Zakres przywołanej delegacji nie daje podstaw prawnych do odrębnego regulowania w uchwale kwestii związanych z umową tym bardziej, że o udzieleniu dotacji celowej na podstawie umowy zawartej przez gminę z ubiegającym się podmiotem ustawodawca przesądził w ust. 6 tego przepisu. Normy prawne określone w art. 403 ust. 5 i ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska nie

upoważniają organu stanowiącego do regulowania kwestii związanych z zawieraniem umowy na udzielenie z budżetu dotacji celowej. Czynności związane z umową na udzielenie dotacji należą do kompetencji organu wykonawczego, z wykorzystaniem regulacji, o których mowa w art. 250 ustawy o finansach publicznych.

W § 7 ust. 1 uchwały Rada Gminy postanowiła, że „Sposób wykorzystania przyznanej dotacji podlega kontroli Wójta Gminy Wisznice, który upoważnia pracowników Urzędu Gminy do przeprowadzenia kontroli wykorzystania dotacji oraz funkcjonowania urządzeń”. W ocenie Kolegium również to postanowienie wykracza poza zakres delegacji ustawowej przyznanej organowi stanowiącemu w art. 403 ust. 5 ww. ustawy. Przepis ten nie daje radzie podstaw do stanowienia przepisów kontrolnych. Byłoby to możliwe tylko wówczas, gdyby upoważnienie takie wynikało wprost z przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

W części VII pkt 4 załącznika do uchwały stanowiącego wniosek o udzielenie dotacji do budowy przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej zobowiązano składającego wniosek do złożenia oświadczenia, że „Nie posiadam zaległości z tytułu podatków, opłat i innych należności względem Gminy Wisznice”. Stosownie do art. 220 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.) organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego jeżeli znane są one organowi z urzędu lub możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie m.in. posiadanej przez niego ewidencji, rejestrów lub innych danych. Wymóg złożenia przez samego wnioskodawcę oświadczenia potwierdzającego fakt nieposiadania zaległości narusza przywołany wyżej przepis.

W części VII pkt 9 tego załącznika do uchwały zobowiązano składającego wniosek do złożenia oświadczenia „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, wynikającej z art. 233 § 1 kodeksu karnego”. Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska, w oparciu o którą jest udzielana dotacja, nie wprowadzają odpowiedzialności karnej w zakresie złożenia fałszywego oświadczenia. Przywołana przez Radę odpowiedzialność karna z art. 233 Kodeksu karnego może mieć miejsce wyłącznie po spełnieniu przesłanek ujętych w tym przepisie, a więc w sytuacji gdy postępowanie prowadzone jest na podstawie ustawy lub gdy z ustawy wynika wprost możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska takiej możliwości nie przewidują, zatem brak jest podstaw do regulowania odpowiedzialności karnej w drodze uchwały, tym samym przyjęty przez Radę zapis wykracza poza zakres delegacyjny cytowanego wyżej art. 403 ust. 5 ustawy.

Ponadto Kolegium uznało za zbędną regulację wynikającą z pkt 7 części VII załącznika w zakresie wyrażenia zgody na przetwarzanie przez Urząd Gminy danych osobowych wnioskodawcy w celu udzielenia dotacji. Taka zgoda jest niezbędna w sytuacji, gdy obowiązujące przepisy nie przewidują uprawnienia do przetwarzania, a w tym przypadku takie prawo wynika chociażby z art. 6 ust. 1 pkt b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L Nr 119, str. 1). W oparciu o ten przepis przetwarzanie jest zgodne z prawem, gdy jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy. Wymóg wyrażenia zgody, który wiąże się też z możliwością niewyrażenia zgody czy też jej cofnięcia nie jest zatem konieczny w sytuacji przewidzianej uchwałą.

Końcowo już Kolegium RIO zwraca uwagę na zapisy § 4 ust. 2 i 3 uchwały, które przewidują udzielanie pomocy de minimis bądź pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie. Jeżeli akt prawa miejscowego przewiduje taką pomoc, to zgodnie z art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 708), projekt programu pomocowego (w tym przypadku projekt uchwały) podlega zgłoszeniu odpowiednio Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa celem zaopiniowania. W przypadku badanej uchwały nie dołączono informacji, czy jej projekt został przesłany do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Kolegium RIO w Lublinie informuje jednocześnie, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Wisznice – w terminie do 16 listopada 2020 roku – może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia bądź dodatkowe informacje mające istotne znaczenie dla sprawy, jak również – uznając przytoczone wyżej racje prawne – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

17 listopada 2020 r. o godz. 9:40 odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Wisznice, o której mowa w sentencji. Na podstawie art. 15 zxx oraz art. 15 zzz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, posiedzenie to odbędzie się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (tryb zdalny). Informujemy, że upoważniony przedstawiciel Rady Gminy może wziąć udział w tym posiedzeniu, po uprzednim zgłoszeniu takiej gotowości. Kwestie techniczne związane z ewentualnym udostępnieniem możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Kolegium należy uzgodnić telefonicznie z pracownikiem Izby – p. Andrzejem Kowalskim (nr telefonu 665 602 468). Przebieg posiedzenia będzie utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

Uppełnomocniony przedstawiciel gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymuje:

1. Rada Gminy Wisznice,
2. Wójt Gminy Wisznice.